

vetést, amit rossz időjárás miatt nem tudtak előbb elvégezni. Nem kellett biztatni senkit.

Egyébként közbevetőleg meg kell emlékezmem még egy másik rohammunkáról is. Két hete indult meg egy tanyai iskolában a tanítás, amit szintén rohammunkával építettek föl a deszki parasztok és iparosok. Török Imre tanító kezdeményezte, de sok mindennek még kellett előbb változni, hogy ilyen bámulatos eredménye legyen a kezdeményezésnek.

Nincs tehát ok az aggodásra. Az új falu, az új paraszti élet körvonalai már láthatók itt s annyira kívánczok, tolakodik felém a kép, hogy le is írom. Mert szimbólum lehet az a traktor, amit a traktorállomás irodája előtt láttam. Egy röncs, a régi világ röncsa. Mintha maguk a munkások is ezt érezték volna, mikor ráírták: „Meghalt 1948. nov. 7-én.“ S ha napra nézve nem is olyan pontos a dátum, egyébként pontosan ez történt: Meghalt a régi világ s az új már itt van, lázasan építjük.

SERES JÓZSEF

ROM KÖZÖTT

Mint börtön falán a penész,
rántapad az ég's belevész
a bombalyuk sarába, hol
káporna állt, lélekakol.

Nyúzott parasztok jó borát
szívta itt a pap s az imát
etette velük, mint a gróf
a krumplit, a rothadt csiesót.

A csendőrtollas fák vigyázz-
állásban őrzik — mint a gyász
apámat — a tornyos hodályt,
honnét azóta messze szállt

a rém: A régi rom között
egér rág az emlék között.
Istentelen szegény apám
anhyl volt, mint e hare után

a gróf, ki nem csak vagyonát
hagyta itt, de egész honát
vesztette s lám a rom kikél,
s a nép az úr, a nép ítél.

Kérdezek, senki nem felel,
hog' új világ van, néma jel
mutat a földre, százezer
holdra, hol, mint örömtelen

szívemben rég a fájdalom,
a vers, a sanda rágalom,
kidugta vérvörös fejét; —
felel a föld és szól a rét.

Milió pipacs szól, üzen,
a zöld vetés, a búzaszem,
hogy mekkorát fordult a rét,
mióta nincs csendőr, sörét.

Hallom, oly bagolyhuhogás
ébreszti fel minden tanyás
szellemét ott a domb alatt,
mint amikor alig maradt

közülünk ember a mezőn,
s feltettük a hazát az őr-
től is, aki mindent figyelt,
s besúgta mindjárt, aki mert.

Emlékezem, a búcsú; vád,
e dülön lopva mentem át.
Ugattak a kutyák, sörét,
lyukgatta utánam az éjt.

És most, lám a halál nyomán
öröm szökel s a néma száj
mind dalol, minden csupa fény,
s ölükből kisüt a remény.

MÁTYÁS FERENC

ÚJGAZDA

Lila tejet szűr az alkony,
zsiros rózsaszín a föle,
akáclobbú jegenyék közt
billeg a hold szamárfüle.

Szénás-szekér megy az úton,
paraszt ül a tetejébe;
unja magát, ostort pattint
egy ráhajló jegenyére.

Megy a szekér. Okos gazda
dallal hessenti a csöndet.
Fütyörészget és dudolgat:
Föl, ti rabjai a földnek...

ANDRÁS LÁSZLÓ